



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60  
České Budějovice

---

**Název materiálu: Vývoj psychiky a jeho determinanty – test**

**Autor materiálu: Mgr. Sosnová Daniela**

**Datum (období) vytvoření: 11. 12. 2012**

**Zařazení materiálu:**

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Úvod do obecné psychologie

Sada: PS1

Číslo DUM: 09

Předmět, ročník: Psychologie, 2., 3. ročník

**Ověření materiálu ve výuce:**

Datum ověření: 2. 10. 2013, 7. 10. 2013

Třída: ZLY 2., MSR 3.

Ověřující učitel: Mgr. V. Plecerová, Mgr. V. Plecerová

**Popis způsobu použití materiálu ve výuce:**

**Test** je vhodné použít jako materiál k prověření pochopení a osvojení učiva daného tématu. Materiál obsahuje test určený pro samostatné zpracování žáky a klíč pro učitele. Odpovědi v testech jsou bodově ohodnoceny. Součástí klíče je doporučená škála bodového hodnocení výsledku testu.

**Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.**

## TEST

**Kapitola:** Úvod do obecné psychologie    **Téma:** Vývoj psychiky a jeho determinanty

***Kontrolní otázky k této kapitole:***

1. *Vysvětlete následující pojmy:*

a) biologická determinace lidské psychiky -

.....

b) sociální determinace lidské psychiky -

.....

c) fylogeneze -

.....

d) ontogeneze -

.....

2. *Jak to je? Doplňte věty:*

Reflex je základním funkčním prvkem \_\_\_\_\_.

Reflexní oblouk se skládá z \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_

dráhy, centra v ústředí, \_\_\_\_\_ dráhy a výkonného \_\_\_\_\_.

\_\_\_\_\_ reflexy jsou vrozené.

\_\_\_\_\_ reflexy jsou získané během života za určitých podmínek.

Místem vzniku je \_\_\_\_\_. Klasickým příkladem je např. spojení

zvukového signálu s podáváním potravy. Vznik \_\_\_\_\_ reflexů u člověka označujeme jako učení a vzniklý soubor těchto reflexů jako individuální paměť jedince.

Nepodmíněné reflexy jsou \_\_\_\_\_, zcela \_\_\_\_\_ reakce.

Ústředí těchto reflexů jsou uložena v \_\_\_\_\_ a \_\_\_\_\_.

3. *Biologická determinace je určena /doplňte/:*

a) .....

b) .....

c) .....

d) .....

4. *Vysvětlete rozdíl mezi I. a II. signální soustavou:*

a) První signální soustava:

.....  
.....  
.....

b) Druhá signální soustava:

.....  
.....  
.....

5. Co znamená, když se řeknou následující pojmy /doplňte/:

1. synapse -

.....

2. axon -

.....

3. aferentní ..... a eferentní dráhy -

..... a .....

4. I. P. Pavlov -

.....

6. Je toto pravda? Vyberte správnou odpověď:

Dědičnost:

= anatomicko-fyziologické vlastnosti organismu a smyslových orgánů

a) ne

b) ano

Genotyp:

= soubor všech pozorovatelných vlastností a znaků organismu

a) ne

b) ano

7. Doplňte přehled období ontogeneze člověka:

prenatální období -

oplozené vajíčko (zygota) - od ..... do konce .....

embryo (zárodek) - od ..... do konce .....

fetus (plod) -	od .....	do konce .....
novorozenecké období -	od .....	do konce .....
kojenecké období -	od .....	do konce .....
batolecí období -		
mladší batolecí období -	od .....	do konce .....
starší batolecí období -	od .....	do konce .....

8. *Co znamená termín –*

**✘ Vegetativní nervová soustava:** /vyberte/

- a) je část nervové soustavy obsahující nervy a neurony, které se nalézají mimo centrální nervovou soustavu
- b) je převod vzruchů z CNS, které jsou vůlí kontrolované
- c) zabezpečuje převod vzruchů mezi centrálním nervovým systémem a efektorovými tkáněmi nezávislými na kontrole vůlí (hladká svalovina, myokard, exokrinní žlázy)

## VYHODNOCENÍ TESTU - Vývoj psychiky a jeho determinanty

1. a) Biologická determinace - **znamená vývoj lidské psychiky v závislosti na biologických faktorech.**  
  
b) Sociální determinace lidské psychiky - **člověk je součástí společnosti, je sociální tvor, společnost ho utváří, ovlivňuje.**  
  
c) fylogeneze - **vývoj živočišných druhů - od jednodušších živočichů ke složitějším, až k člověku**  
  
d) ontogeneze - **vývoj jedince - od narození jedince přes mládí a dospělost až ke stáří a smrti**

4 body

2. Reflex je základním funkčním prvkem **nervové soustavy**.  
Reflexní oblouk se skládá z **čidla (receptoru), dostředivé ( aferentní) dráhy**, z ústředí (centra), **odstředivé (eferentní) dráhy, výkonného orgánu (efektoru)**.  
**Podmíněné** reflexy jsou získané během života za určitých podmínek. Místem vzniku je centrum v **šedé kůře mozkové**. Klasickým příkladem je např. spojení zvukového signálu s podáváním potravy.  
Vznik **podmíněných** reflexů u člověka označujeme jako učení a vzniklý soubor těchto reflexů jako individuální paměť jedince.  
Nepodmíněné reflexy **jsou jednoduché, zcela automatické (vrozené, trvalé)** reakce. Ústředí těchto reflexů jsou uložena v **prodloužené míše a mozkovém kmenu**.

12 bodů

3. Biologická determinace je určena samotným organismem člověka:
- a) **nervovou soustavou (mozkem)**
  - b) **dědičností**
  - c) **žlázami s vnitřní sekrecí vylučujícími hormony přímo do krve**
  - d) **biologické potřeby**
  - e) **tělesný stav (únava, nemoc)**
  - f) **růst organismu**

maxim. 4 body

4. a) První signální soustava -

- **je soubor podmíněných reflexů na bezprostřední signály, které jsou odrazem reality (barvy, zvuky, doteky, různé chemické, fyzikální nebo biologické jevy)**
- **je základem konkrétního myšlení**
- **je společná člověku i zvířatům**

1 bod

- b) Druhá signální soustava -

- **je soubor podmíněných reflexů na slovní podněty**
- **podnětem druhé signální soustavy je slovo**

1 bod

5. 1. **synapse - nervové buňky jsou jimi navzájem propojeny, usměrňují nervová podráždění, některá blokují, jiná propouštějí**
2. **axon - neboli neurit je dlouhý výběžek na neuronu (nervové buňce)**
3. **aferentní a eferentní dráhy - dostředivé a odstředivé dráhy**
4. **I. P. Pavlov – ruský fyziolog, lékař, objevitel funkce podmíněného reflexu - rozlišil dvě soustavy - 1. a 2. signální soustava**

4 body

6. Dědičnost:

**b) ano**

Genotyp:

**a)ne**

2 body

7. prenatální období -

oplozené vajíčko (zygota) - od **oplození** do konce **1. týdne**

embryo (zárodek) - od **2. týdne** do konce **8. týdne**

fetus (plod) - od **9. týdne** do konce **porodu**

novorozenecké období - od **1. dne** do konce **28. dne**

kojenecké období - od **28. dne** do konce **1. roku**

batolecí období -

mladší batolecí období - od **1. roku** do konce **2. roku**

starší batolecí období - od **2. roku** do konce **3. roku**

14 bodů



8. Vegetativní nervová soustava –

- c) zabezpečuje převod vzruchů mezi centrálním nervovým systémem a efektorovými tkáněmi nezávislými na kontrole vůlí (hladká svalovina, myokard, exokrinní žlázy)

1 bod

---

43 bodů

**Hodnocení:**

**Známka:**

43 - 40 bodů  
39 - 35 bodů  
34 - 29 bodů  
28 - 22 bodů  
21 a méně bodů

1  
2  
3  
4  
5